

בש"פ 8093/22 - מוחמד ברכאת נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8093/22

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

העורר: מוחמד ברכאת

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
(כב' השופט העמית צ' קאפח) במ"ת 24565-09-22
מיום 23.11.2022

בשם העורר: עו"ד ג'ורג' שוכרי

בשם המשיבה: עו"ד מיכל קליין

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו (כב' השופט העמית צ' קאפח) במ"ת 24565-09-22 מיום 23.11.2022, בגדרה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

רקע

2. ביום 12.9.2022 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של אינוס לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ניסיון אינוס לפי סעיף 345(א)(1) וסעיף 25 לחוק; ומעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק.

לפי עובדות כתב האישום, העורר עובד כנהג מונית. ביום 20.8.2022 סביב שעה 3:15, אסף העורר במוניתו את המתלוננת, תיירת מגרמניה ששהתה בישראל לצורך פעילות התנדבותית, ממועדון בתל אביב, לאחר שחשה ברע עקב שתיית משקה אלכוהולי. העורר החל בנסיעה לכיוון דירתה של המתלוננת, ובשלב מסוים החליט לשנות את כיוון

עמוד 1

הנסיעה. במהלך הנסיעה חשה המתלוננת ברע וביקשה מהעורר לעצור בצד הדרך. העורר עצר, והמתלוננת ירדה מהמונית, ביקשה ממנו שלא ימתין לה והקיא בצד הדרך. העורר לא נענה לבקשתה, ירד מהמונית, הניח עליה את ידו ואמר לה כי ידאג לה. בהמשך, הוביל העורר את המתלוננת חזרה אל מוניתו כאשר הוא מחבק אותה בידו, השעין לאחר את המושב שעליו ישבה, והמשיך בנסיעה.

בהמשך הנסיעה כרך העורר את ידו סביב כתפה של המתלוננת, הכניס את ידו מתחת לשמלתה ונגע בחזה במשך מספר שניות, שלא בהסכמתה. לאחר מכן, עצר את מוניתו בקרבת פארק, ירד מהמונית, פתח את דלת המושב של המתלוננת, הזיז את ירכה הצידה והורה לה לעבור למושב האחורי. המתלוננת סירבה וביקשה מהעורר להסיעה לדירתה. אז הרים העורר את שמלתה, ניסה לנשקה, הסית את תחתוניה, החדיר את אצבעו לתוך איבר מינה, ולאחר מכן החדיר את איבר מינו לתוך איבר מינה, שלא בהסכמתה. לאחר שהוציא את איבר מינו, חיכם אותו העורר על גופה של המתלוננת עד שהגיע לסיפוק מיני, ושפך את זרעו על פניה. לאחר מכן חזר העורר אל מושב הנהג, התחיל בנסיעה לכיוון דירתה של המתלוננת ונתן לה מגבונים לחים לנגב את פניה. בשלב מסוים הסית העורר שוב את תחתוניה של המתלוננת והחדיר את אצבעו לתוך איבר מינה שלא בהסכמתה, עד שהמתלוננת הסיתה את ידו. בהגיעם לדירתה, ירדה המתלוננת מהמונית.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העורר, הגישה המשיבה בקשה למעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

העורר הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, ובהחלטתו מיום 28.9.2022 הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן, אשר יכלול את בחינת המסוכנות הנשקפת מן העורר והיתכנות חלופת מעצר בעניינו. כמו כן הורה בית המשפט המחוזי על הגשת חוות דעת מטעם הממונה על האיזוק האלקטרוני.

4. ביום 30.10.2022 הוגש דו"ח מטעם יחידת האיזוק האלקטרוני, שלפיו יש היתכנות לפיקוח אלקטרוני בעניינו של העורר; וביום 13.11.2022 הוגש תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן (להלן: התסקיר). בתסקיר צוין כי העורר גרוש ונשוי בשנית, אב לילדה מנישואיו הראשונים, ונעדר הרשעות קודמות. עם זאת, צוין כי תלוי ועומד נגדו תיק פלילי, בגין קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וסחיטה ואיומים. שירות המבחן התרשם כי העורר עוסק רבות בדחפיו המיניים וכי הוא בעל דחפים מיניים מוגברים, אף על פי שהעורר שלל קיומם של דחפים מוגברים כאמור. עוד צוין כי העורר הדף כל ניסיון לבחון אם קיימת בעייתיות כלשהי בהתנהלותו במישורים השונים בחייו, תוך התבצרות בעמדה קורבנית, שלא אפשרה העמקה במצבו; ובאופן שאינו מאפשר לזהות את מוקדי הסיכון ואת קשיו של העורר, ולסייע להתמודד עמם.

במסגרת הערכת הסיכון בעניינו של העורר צוינו העבירות המיוחסות לו, אשר לנוכח נסיבותיהן עשויות להעיד על קשיים בוויסות דחפים מיניים ועל תפישות בעייתיות לגבי עצמו וגבריותו, ולגבי נשים; היעדר מודעות העורר לגורמי הסיכון במצבו; ועיוותי חשיבה ופרשנות מגמתית באשר למיוחס לו. כגורמים מפחיתי סיכון, צוינו היעדר עבר פלילי לחובת העורר; יכולתו לנהל אורח חיים מתפקד עובר לביצוע המעשים לכאורה; יכולתו לנהל קשרים בין-אישיים מתפקדים; וניהול זוגיות ומשק בית משותף לאורך השנים.

שירות המבחן העריך אפוא כי קיים סיכון להישנות התנהגות מינית פוגענית מצד העורר כלפי נשים מוחלשות; וכי לצורך שחרורו ממעצר נדרשת חלופה "רצינית", כלשון התסקיר, שיכולה ליתן מענה פיקוחי הדוק ולהוות גורם תומך ומשפיע. בהמשך לכך, שירות המבחן בחן חלופת מעצר בדמות פיקוח אלקטרוני בביתו של העורר, בפיקוח אשתו, אחיו

ואחותו, ובא בהמלצה על חלופה זו.

5. בהחלטתו מיום 23.11.2022 דחה בית המשפט המחוזי את המלצת שירות המבחן והורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. אשר למסוכנות העורר, בית המשפט ציין, בין היתר, כי העורר קיבל את רישיונו כנהג מונית ימים ספורים לפני ביצוע המעשים המיוחסים לו; כי העורר "שחר לטרף", בשים לב לכך שמיד כשעלתה המתלוננת למונית, העורר נסע שלא לכיוון דירתה; כי ניכר שהעורר מונע על-ידי דחפים; כי הייתה לו "נקודת יציאה" ממעשיו, כאשר המתלוננת ביקשה ממנו לעצור בצד הדרך ולא להמתין לה; וכי מסוכנות העורר נלמדת גם מהתנהלותו בחקירה, משבחר "למלא פיו מים", לאחר שהכחיש כל מגע מיני עם המתלוננת, בעוד שהממצאים הפורנזיים הצביעו באופן חד משמעי על אונס. בית המשפט הוסיף כי התרשם מהמפקחים המוצעים וכי להערכתו, הם לא יפקחו על העורר בצורה נאותה, מאחר שהם מגוננים עליו בנחרצות ואינם מעלים על דעתם כי ביצע את המיוחס לו. לנוכח האמור, נקבע כי מסוכנות העורר "בולטת" וכי אין מנוס מלהורות על מעצרו כאמור.

על החלטה זו נסוב הערר דנן.

הערר דנן

6. העורר טוען כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. לטענתו, ההמלצה תואמת את רמת המסוכנות הנשקפת ממנו, בהתחשב בגורמים מפחיתי הסיכון שצוינו בעניינו. העורר מוסיף כי ככלל, בית המשפט לא נוטה לסטות מהמלצת שירות המבחן אלא במקרים חריגים, שעניינו אינו בא בגדרם, בין היתר מאחר שהתסקיר בעניינו "חיובי".

7. בדיון שנערך לפניי סמכה המשיבה את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, וטענה כי בית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצת התסקיר, וכי נימוקי בית המשפט המחוזי מצביעים על ההצדקה לסטייה מההמלצה. בין היתר, המשיבה הדגישה את חומרת המעשים המיוחסים לעורר ונסיבותיהם; כי התסקיר עצמו מצביע על המסוכנות הנשקפת מן העורר, וכי ממצאיו מלמדים שלא ניתן ליתן בו אמון. המשיבה הוסיפה כי קשה ליתן אמון גם במפקחים שהוצעו, מאחר שאלו מאמינים בחפותו המוחלטת של העורר ומאחר שהתרשמותו של בית המשפט המחוזי הייתה כי הם לא יוכלו לבצע את תפקידם כראוי.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בערר על נספחיו, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

9. כידוע, בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים נגדו, כאשר קיימות ראיות לכאורה לאשמתו ועילת מעצר בעניינו; ולא קיימת חלופת מעצר, אשר תשיג את תכלית המעצר אך תפגע פגיעה פחותה בחירות הנאשם (ראו: סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)).

בתוך כך, בית המשפט רשאי להורות על מעצר הנאשם בדרך של פיקוח אלקטרוני, חלף מעצרו מאחורי סורג ובריח, בהתקיים התנאים המנויים בסעיף 22ב לחוק המעצרים (ראו גם: בש"פ 6045/20 אבו צהיבאן נ' מדינת ישראל, פס' 9 (7.9.2020); בש"פ 6062/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פס' 10 (9.9.2020)).

10. בעניינו, העורר טוען כאמור, בעיקרו של דבר, כי בשים לב להמלצת שירות המבחן בעניינו, מעצרו בפיקוח אלקטרוני יפחית את המסוכנות הנשקפת ממנו ובכך ישיג את תכלית מעצרו.

אין בידי לקבל טענה זו.

11. הלכה היא כי המלצת שירות המבחן, על אף היותה כלי עזר חשוב בעת גיבוש החלטה בעניין מעצר, איננה כובלת את שיקול דעתו של בית המשפט (ראו: בש"פ 6062/20 הנ"ל, בפסקה 11; בש"פ 6837/13 חרבוש נ' מדינת ישראל, פס' 10 (28.10.2013)).

12. בעניינו, כאמור, בית המשפט המחוזי נתן דעתו להמלצת התסקיר וקבע כי אף על פי כן, אין מקום להורות על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני. זאת, על רקע המסוכנות הרבה הנשקפת מהעורר, בין היתר בשים לב להתרשמות שירות המבחן מהעורר, כעולה מהתסקיר בעניינו; ולנוכח התרשמותו הבלתי-אמצעית של בית המשפט מהמפקחים המוצעים.

ואכן, בצדק קבע בית המשפט המחוזי כי מסוכנותו של העורר ניכרת. הדבר נלמד, בראש ובראשונה, מן המעשים החמורים המיוחסים לו בכתב האישום ומנסיבותיהם. העורר ניצל את מצבה של המתלוננת, בעודה חשה ברע ומצויה בארץ זרה, וביצע בה, לכאורה, מעשים קשים ביותר. ודוק: אף ששירות המבחן המליץ על מעצר העורר בפיקוח אלקטרוני, הרי שמסוכנותו משתקפת בבירור גם מהתסקיר עצמו, כמפורט לעיל, בין היתר לנוכח התרשמות שירות המבחן מהעורר אינו מודע למצבי הסיכון בעניינו, מתבצר בעמדה קורבנית ומסרב לבחון בעיות בהתנהלותו; ולנוכח הערכת שירות המבחן כי "קיים סיכון להישנות התנהגות מינית פוגענית כלפי נשים מוחלשות".

13. בנסיבות אלו, בשים לב למסוכנות הרבה הנשקפת מהעורר, ובהינתן שבית המשפט המחוזי התרשם כאמור מהמפקחים המוצעים באופן ישיר, וקבע כי ישנו חשש שלא יבצעו את תפקידם כהלכה; אין מקום להתערב בהחלטתו.

14. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, י"א בכסלו התשפ"ג (5.12.2022).

ש ו פ ט ת